

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 lutego 2022r. znak (...), nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił B. T. prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia za okres 1 stycznia 2022r. do 26 stycznia 2022r. wskazując, iż adresatowi decyzji odmówiono zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego z powodu kontynuowania umowy zlecenia stanowiącej tytuł do objęcia obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

B. T. wniosła odwołanie od tej decyzji domagając się przyznania zasiłku chorobowego za okres 1 stycznia 2022r. do 26 stycznia 2022r. Przyznała, że od 30 września 2021r. łączyła ją z (...) Sp. z o.o. umowa zlecenia, na podstawie której zajmowała się opieką osoby starszej w Niemczech. Jednak w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim (1.01.2022-26.01.2022r.) nie wykonywała żadnych czynności w ramach umowy zlecenia i nie pobierała wynagrodzenia z tego tytułu.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

B. T. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w W. Ś. od 15 listopada 2019r. do 31 grudnia 2021 r. W okresie od 28 grudnia 2021 do 26 stycznia 2022 r. pozostawała niezdolna do pracy.

Niesporne, nadto zaświadczenie płatnika składek oraz (...) (akta organu – nienumerowane).

W okresie od 28 grudnia 2021 r. do 26 stycznia 2022 r., o jakim mowa w spornej decyzji, ubezpieczona nie była uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy, emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń, nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników, nie miała wypłacanego zasiłku dla bezrobotnych ani innych świadczeń przez urząd pracy.

Poza trwającym do końca grudnia 2021r. zatrudnieniem pracowniczym B. T. miała od 30 września 2021r. zawartą umowę zlecenia

z (...) Sp. z o.o. Umowa dotyczyła opieki nad osobą starszą w Niemczech. Zlecenie to dotyczyło jednorazowego wyjazdu, który trwał do 4 listopada 2021r., w czasie, gdy przysługiwał jej urlop z tytułu umowy o pracę zawartej z W. Ś..

Dowód: Odwołanie od decyzji ZUS z 9.02.2022 r. – k. 3, zeznanie odwołującej się – k. 50-51.

W spornym okresie B. T. nie wykonywała umowy zlecenia z (...) spółka z o.o. Zleceniodawca (...) zatrudnia na podstawie umów cywilnoprawnych osoby z Polski do opieki nad osobami starszymi w Niemczech. Z umowy zlecenia wynikało, że zleceniobiorca (ubezpieczona) stale wykonywała usługi informacyjno-rekrutacyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polski oraz usługi opieki domowej na terenie Niemiec (§ 6 ust. 1 umowy). Z § 7 ust. 1 umowy wynikało natomiast, że wynagrodzenie umowne było należne za faktycznie wykonane godziny opieki domowej na terenie Niemiec, zaś za usługi informacyjno-rekrutacyjne na terenie Polski było należne wyłącznie jako prowizja (§ 7 ust. 4).

Dowód: umowa zlecenia nr (...) z 23.9.2021 r., (k. 55-65), zeznanie odwołującej się – k. 50-51.

B. T. w grudniu 2021 i styczniu 2022 r. nie wykonywała czynności wynikających z umowy zlecenia – nie wyjechała świadczyć usługi opieki domowej do Niemiec, ani nie wykonywała usług informacyjno-rekrutacyjnych na terenie Polski. W styczniu 2022 r. nie uzyskała żadnego dochodu z umowy zlecenia z (...) złożona deklaracja (...) P (...) była „zerowa”. Umowa została rozwiązana z dniem 25 stycznia 2022 r.

Dowód: pismo (...) spółki z o.o. 2.8.2022 r. – k. 37; deklaracja (...) P (...) k. 48; deklaracja (...) k. 93-94; zeznanie odwołującej się – k. 50-51.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został w oparciu o korespondujące ze sobą dowody w postaci przesłuchania ubezpieczonej oraz zgromadzonych dokumentów w aktach zasiłkowych ubezpieczonej – umowy zlecenia, deklaracji (...) P (...) oraz pisma płatnika składek. Brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania któregokolwiek z tych dowodów.

W istocie zresztą okoliczności faktyczne pozostawały, jak wynika ze stanowisk stron, poza sporem. Organ rentowy nie zarzucał bowiem B. T. faktycznego realizowania czynności z umowy zlecenia w okresie objętym zaskarżoną decyzją, a powoływał się na odmówienie ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia do 26 stycznia 2022r. po ustaniu zatrudnienia u płatnika składek Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, wskazując, że ubezpieczona kontynuuje zatrudnienie na umowę zlecenia w (...) spółce z o.o. Natomiast ubezpieczona B. T. nie wykonywała w spornym okresie pracy zarobkowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U.2022, poz. 1732, zwaną dalej „ustawa zasiłkowa”), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jeśli niezdolność do pracy powstanie w czasie zatrudnienia i trwa nadal po jego ustaniu, byłemu pracownikowi nadal przysługuje prawo do zasiłku chorobowego. Od zasady tej ustawodawca wprowadził jednak wyjątki. Określone zostały one w art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z wymienionym przepisem zasiłek chorobowy

z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, m. in. wówczas, gdy osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 13 ust. 1 pkt 2). Przepis art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej przewiduje też brak prawa do świadczenia po ustaniu ubezpieczenia chorobowego

w przypadku posiadania przez uprawnionego prawa do emerytury lub renty

z tytułu niezdolności do pracy (art. 13 ust. 1 pkt 1), prawa do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego (art. 13 ust. 1 pkt 4), podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (art. 13 ust. 1 pkt 5) lub niespełnienia przesłanek z art. 4 ust. 1 ustawy (art. 13 ust. 1 pkt 3).

W niniejszej sprawie organ rentowy, stwierdzając po stronie ubezpieczonej brak prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia pracowniczego, powoływał się na wskazany wyżej art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej. W sprawie bezspornym było, że po 31 grudnia 2021r. (dacie ustania stosunku pracy) ubezpieczona miała zawartą umowę zlecenia z (...) spółką z o.o. Z przepisów wynika, że zleceniobiorcy (pomijając zbieg tytułów ubezpieczeń) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a na swój wniosek mogą dobrowolnie podlegać też ubezpieczeniu chorobowemu (art. 12. ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

W okresie od 1 stycznia do 26 stycznia 2022r., czyli w okresie którego dotyczy sporna decyzja, wspomniana umowa zlecenia co prawda łączyła strony, czyli ubezpieczoną (...) spółkę z o.o., lecz nie była faktycznie wykonywana.

Stosownie do art. 7 pkt 1 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej

30 dni i powstała m.in. nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Zdaniem Sądu, ubezpieczona spełniła wszystkie te przesłanki.

Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia to rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej przysługującej co do zasady osobom ubezpieczonym. Zasiłek chorobowy ma rekompensować okresowy brak dochodu osobie czasowo - bez swojej winy – z uwagi na stan zdrowia pozbawionej możliwości zarobkowania. Osoba nie posiadająca tytułu ubezpieczenia takiego stałego dochodu nie osiąga, jej sytuacja finansowa w czasie choroby nie ulega zatem pogorszeniu. Jeśli jednak niezdolność do pracy pojawia się bezpośrednio po ustaniu tytułu ubezpieczenia, gdy osoba chora nie miała jeszcze realnych możliwości uzyskać nowego tytułu ubezpieczenia, ustawodawca przewiduje zapewnienie jej środków utrzymania w postaci zasiłku chorobowego. Ustawodawca nie widzi jednak podstaw do rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej na osoby, które osiągają dochód z innych źródeł stałych wynikających z podlegania powszechnemu systemowi ubezpieczeń (emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy, zasiłek dla bezrobotnych etc) albo które mogą otrzymać zasiłek chorobowy z innego istniejącego tytułu ubezpieczenia, ewentualnie mogłyby go uzyskać gdyby z tego tytułu przystąpiły do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, czego z własnej woli nie uczyniły.

Odwołująca się miała zawartą umowę zlecenia po ustaniu pracowniczego, wcześniejszego tytułu ubezpieczenia (umowy o pracę), lecz umowy zlecenia nie wykonywała. W ustalonym stanie faktycznym sprawy ubezpieczona od 1 stycznia do stycznia 2022r. nie wykonywała faktycznie pracy na podstawie zawartej wcześniej umowy zlecenia.

Sąd rozpoznający sprawę podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 9 czerwca 2022 r. III USK 463/21, iż w przypadku umów zlecenia dla spełnienia wskazanej w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej przesłanki negatywnej kontynuowania wcześniej podjętej działalności zarobkowej konieczne jest wykazanie rzeczywistej aktywności ukierunkowanej na uzyskanie dochodu, a nie sam fakt formalnego związania zawartą wcześniej umową zlecenia. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy, gdzie nie było sporne, iż w okresie od 1 stycznia do 26 stycznia 2022r. ubezpieczona nie wykonywała żadnych czynności z tytułu wcześniej zawartej umowy zlecenia z (...) spółki z o.o. oznacza to, że zachowuje ona prawo do zasiłku chorobowego z tytułu ubezpieczenia chorobowego związanego z umową o pracę, która ustała w dniu 31 grudnia 2021r.

Mając na uwadze wszystko powyższe sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c zmienił zaskarżoną decyzję w sposób zgodny z żądaniem odwołania.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

26.5.2023 r. sędzia Joanna Szyjewska-Bagińska